

[Anker Lau.]

ved inden for OEECs rammer at bistå landene med at overvinde forbigående betalingsbalancevanskeligheder og i øvrigt at videreføre visse af de funktioner, som EPU tidligere har haft.

Overenskomsten er undertegnet af alle de lande, der var medlemmer af EPU, og er for så vidt allerede trådt i kraft, idet lande repræsenterende mere end 50 pct. af kvoterne i EPU har ønsket det.

Jeg mener heller ikke, der her vil være grund til at gå i detaljer med hensyn til selve overenskomstens ordlyd, og der kan formentlig heller ikke fra mit partis side være tvivl om, at vi skal tiltræde denne konvention, men jeg vil dog alligevel ligesom også den foregående ærede ordfører finde det rigtigt, at et udvalg får lejlighed til at gennemgå teksten og få eventuelt ønskede oplysninger.

Bøgholm: Det forslag til en europæisk valutaoverenskomst, der i dag er til første behandling i det høje ting, er et udtryk for Europas voksende selvtilid, dets voksende økonomiske styrke, men samtidig for en erkendelse af et europæisk skæbnefællesskab. Den europæiske Betalingsunion har jo været meget nært knyttet til hele arbejdet inden for OEEC, og det er også tilfældet med den nye organisation, både hvor det gælder fonden, og hvor det gælder det multilaterale afregningssystem; også denne vil komme til at arbejde inden for OEECs rammer.

Jeg tillægger det megen betydning, at der fremdeles vil være en ledelse bestående af mænd, der ikke er valgt på grund af deres nationale tilhørsforhold, men på grund af deres personlige dygtighed. Det europæiske samarbejde på det valutapolitiske område blev jo unægtelig en nødvendighed som en følge af krigen, hvor Europa havde været valplads, hvor det europæiske økonomiske system var brudt sammen og valutaerne var blevet handelsvarer i stedet for at være værdimålere, og hvor store dele af Europa i virkeligheden arbejdede med en „cigaretvaluta“. For første gang i den økonomiske historie stod vi over for det forhold, at et enkelt lands valuta i den grad var blevet mangelvare, at mangelen på denne valuta var det afgørende moment i hele den økonomiske tilværelse for Europa.

Dette dollarunderskud var i et år som 1947 af en størrelsesorden på 7 milliarder dollars. I løbet af en 3-4 år blev det bragt ned til 3 milliarder dollars, og der rejste sig da det spørgsmål, om ikke man skulle søge at komme bort fra dette underskud ganske simpelt ved at flytte købene, søge over på markeder, hvor der ikke skulle betales i dollarvaluta. Dette skulle talmæssigt i og for sig ikke have frembudt nogen særlig vanskelighed; det drejede sig om 15 pct. af Europas køb på verdensiske markeder, men når man ser på sammensætningen af den import til Europa, der måtte betales for i dollar, viste det sig, at ikke mindre end 30 pct. af Europas samlede kornforbrug og ikke mindre end 40 pct. af Europas samlede forbrug af bomuld blev købt for dollars. Dette forhold kunne naturligvis ændre sig fra år til år med hensyn til de enkelte varegruppers sammensætning og dollarens betydning ved indkøb af dem. I det sidste par år har vi oplevet, at dollarens betydning blev mindre, når det gjaldt køb af varer som tømmer og kobber, men til gengæld er dollaren kommet til at betyde mere, når det gælder køb af varegrupper som papirmasse og aluminium.

Det var dog fra begyndelsen klart, at det drejede sig om et strukturelt forhold, og at det drejede sig om at genopbygge Europas økonomi og sikre den europæiske eksport. Til dette fik man en overmåde god hjælp fra Amerika gennem Marshallhjælpen og senere gennem de råd, der blev givet fra USA og også fra Canadas side under hele arbejdet i OEEC. Det grundlæggende i OEECs arbejde, når det gælder betalingsunionen, var vel først og fremmest det forhold, at det blev muligt at afdrage sin gæld på multilateral basis og derigennem sikre handelsforbindelsen mellem en række lande, der ellers ikke ville have været i stand til at handle indbyrdes.

Det har vist sig, som årene er gået, at der måske var noget at rette her, og det er vel derfor, man har ønsket at komme over til en ny organisation. Det har således bl. a. vist sig, at de automatiske kreditter, der utvivlsomt havde deres store betydning og berettigelse i de første efterkrigsår, har udviklet sig til at blive permanente og derigennem måske ikke altid har virket på en måde, der kan synes rimelig. Disse automa-